

Marino Keulen en zijn collega Frank Vandenbroucke begrijpen de kritiek niet die Jan Blommaert en Piet Van Avermaet dit weekeinde formuleerden op hun beleid. 'In het parallelle universum van Blommaert en Van Avermaet kan je wellicht les geven in 180 talen tegelijk.'

28 april 2008

Zouden er parallelle werelden bestaan? Universa die op het eerste zicht heel erg op het onze lijken, maar bij nadere beschouwing vaak een omgekeerde werkelijkheid kennen? Als dat zo is, dan zijn Jan Blommaert en Piet Van Avermaet ongetwijfeld in een dergelijke parallelle wereld terechtgekomen. Een andere verklaring zie ik niet voor het bizarre stuk van hun hand dat dit weekend in uw krant verscheen. Of het zou moeten zijn dat deze heren zich niet in het minst om de juistheid van feiten bekommeren. Maar dat verwacht je toch niet van professoren?

De professoren schrijven over het taalbeleid van de Vlaamse regering en menen een grote kloof te zien tussen het beleid en de realiteit. Het beleid van de ministers Vandenbroucke (onderwijs) en Keulen (inburgering) zou over spoken en geesten gaan en dus alle relevantie missen. De argumenten waarmee de heren tot die conclusie komen, zijn voor mij nogal onbegrijpelijk. Ik zou het absurde van hun betoog zelfs enigszins vermakelijk vinden aan de toeg van café Academia. Maar eigenlijk is het niet grappig om vast te stellen dat deze academici een volledig verkeerd beeld van het beleid schetsen, waarop ze dan hun kritiek funderen. Ik wil daarom toch enkele spoken van Blommaert en Van Avermaet uit de weg ruimen.

Eerste spook: “We staan allemaal op een taalrol” zeggen de professoren en die taalrol zou dan bepalen welke overheid en welk beleid op ons van toepassing is. Dat is echt vermakelijke onzin. De enigen die in dit land op een taalrol staan zijn verkozen politici in het federale parlement en het Brusselse parlement. Dat hangt samen met de mechanismen die de Franstalige minderheid in het federale parlement en de Nederlandstalige minderheid in Brussel beschermen. Voor het overige leven we allemaal in taalgebieden. Het taalgebied waarin u woont – en dus niet de taal die u spreekt – bepaalt welke overheid bijvoorbeeld voor uw onderwijs zorgt. In Brussel zijn er Vlaamse en Franstalige instellingen waaruit u kunt kiezen, maar als Brusselaar staat u dus niet op een taalrol.

Tweede spook: “In het geval van Keulen moeten niet-Belgen blijk geven van kennis van het Nederlands om in aanmerking te komen voor een sociale woning”, zeggen de professoren. Dat is beledigende onzin.

Iedereen die aan de inkomensvoorwaarden voldoet en legaal in het land verblijft komt in aanmerking voor een sociale woning, ongeacht nationaliteit, afkomst of de taal die men van huis uit spreekt. Wel vraagt de Vlaamse Wooncode dat iemand die geen basiskennis van het Nederlands heeft bereid zou zijn om lessen Nederlands te volgen. Die lessen zijn gratis en er volgt geen examen. Dit is geen uitsluitingsbeleid maar een insluitingsbeleid. Een gemeenschappelijke taal is één van de manieren waarop we het samenleven in de sociale wijken en appartementen willen verbeteren. Het is natuurlijk niet de enige manier. We werken ook hard aan de kwaliteit van de woningen, een aangename omgeving, de veiligheid, de hygiëne, enzovoort. Ook dat staat allemaal in de Wooncode. En nog iets: dezelfde voorwaarden gelden voor iedereen, ook voor de Belgen.

Derde spook: "Door taal als voorwaarde te stellen, ontzegt men allochtonen de mogelijkheid actief te zijn op terreinen waar allochtonen en autochtonen met elkaar in contact komen". Hier zijn we echt in een parallelle wereld terechtgekomen waar de overheid mensen weghoudt van de arbeidsmarkt, van het sociaal-culturele leven, van het onderwijs, enzovoort. En hoe doet die overheid dat? Door die mensen de taal te leren van het gebied waar ze komen leven, leren en werken. Dat is groteske onzin. Mijn hele inburgeringsbeleid én het hele onderwijsbeleid van collega Vandenbroucke zijn er bij uitstek op gericht mensen te laten participeren aan de samenleving. In inburgering én in onderwijs proberen we mensen inzicht te geven in de samenleving waarin ze zijn geboren of waarin ze later zijn terechtgekomen. Dat inzicht moet hen helpen hun plaats te vinden en zich ten volle te ontplooien. Omdat mensen nu eenmaal een gemeenschappelijke taal moeten hebben om met elkaar te communiceren leggen we inderdaad grote nadruk op het leren van het Nederlands. In het parallelle universum van Blommaert en Van Avermaet daarentegen kan je wellicht les geven in 180 talen tegelijk...

Vierde spook: "Het gaat niet om de geglobaliseerde (grotendeels Nederlandsonkundige) elite in ons land, maar om de arme, werkloze en kansarme migrant", dat zeggen de professoren over het inburgeringsbeleid. In hun parallelle wereld wordt de klassenstrijd gevoerd via taallessen en inburgeringstrajecten. Die lessen dienen om de arme paupers uit de samenleving weg te houden, terwijl de grote kapitalisten er zich uiteraard niets moeten van aantrekken. Nogmaals: onzin! Het beleid vertrekt van de idee dat iedereen die permanent in ons land verblijft best een aantal fundamentele inzichten in de wetten en gebruiken van dat land heeft en minstens een basiskennis van de taal die er gesproken wordt. Wie hier geboren wordt krijgt dat ruimschoots mee via het verplichte onderwijs. Wie hier pas later aankomt krijgt de essentie in het inburgeringstraject. Wie hier niet permanent komt, krijgt die verplichting niet. De verplichting geldt dus niet voor de Japanse ondernemer die hier een zaak komt opstarten, of voor de Hongaarse beursstudent die bij Blommaert les komt volgen. Die mensen blijven hier voor beperkte tijd.

Logisch toch dat ze vrijgesteld worden? De enige groep die niet verplicht wordt zijn de EU-onderdanen. Dat kon niet volgens het Europese recht. Die mensen hebben wel een recht op inburgering en velen maken daar ook dankbaar gebruik van.

Tenslotte: "We kunnen niet leven met een onderklasse van permanent uitgesloten mensen want het bestaan van deze klasse is moreel en politiek onaanvaardbaar". Als liberaal én democraat onderschrijf ik deze stelling van de professoren voor de volle 100%. Ik probeer dan ook in de sociale huisvesting en met het inburgeringsbeleid een beleid te voeren dat mensen kansen geeft. Een beleid dat emancipeert, dat vecht tegen de berusting in armoede en achterstelling. Het is mijn diepe overtuiging dat kunnen communiceren met de rest van de samenleving daarin een belangrijke rol speelt, uiteraard samen met en naast andere voorwaarden. Ik span me daar met de collega's in de Vlaamse regering dag aan dag voor in. Alle constructieve kritiek is daarbij welkom. Al zou het helpen als die kritiek op feiten was gebaseerd...

Marino Keulen

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Wonen, Inburgering en Stedenbeleid